

269/198

610071602

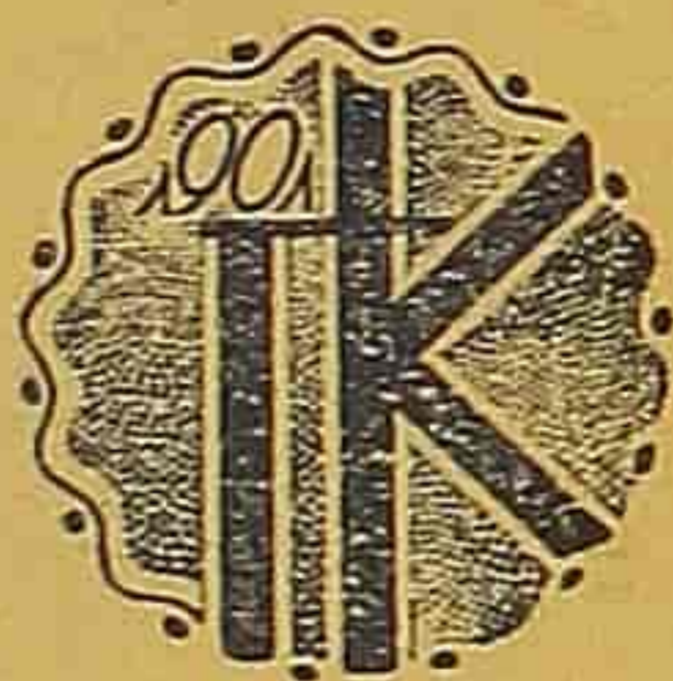
COBISS e

КОНА Св. 198.
администра-
ОМ
И КЕТИЋ

ЗАКОН

О ГРАНИЧНОЈ ТРУПИ

од 5. новембра, 1931. год.

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 Кнез Михаилова улица 1
1932

0

Л 269
св. 198

ID=38562831

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

И. Бр. 71602

БИРКА ЗАКОНА

протумачених судском и администра-
тивном праксом

Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

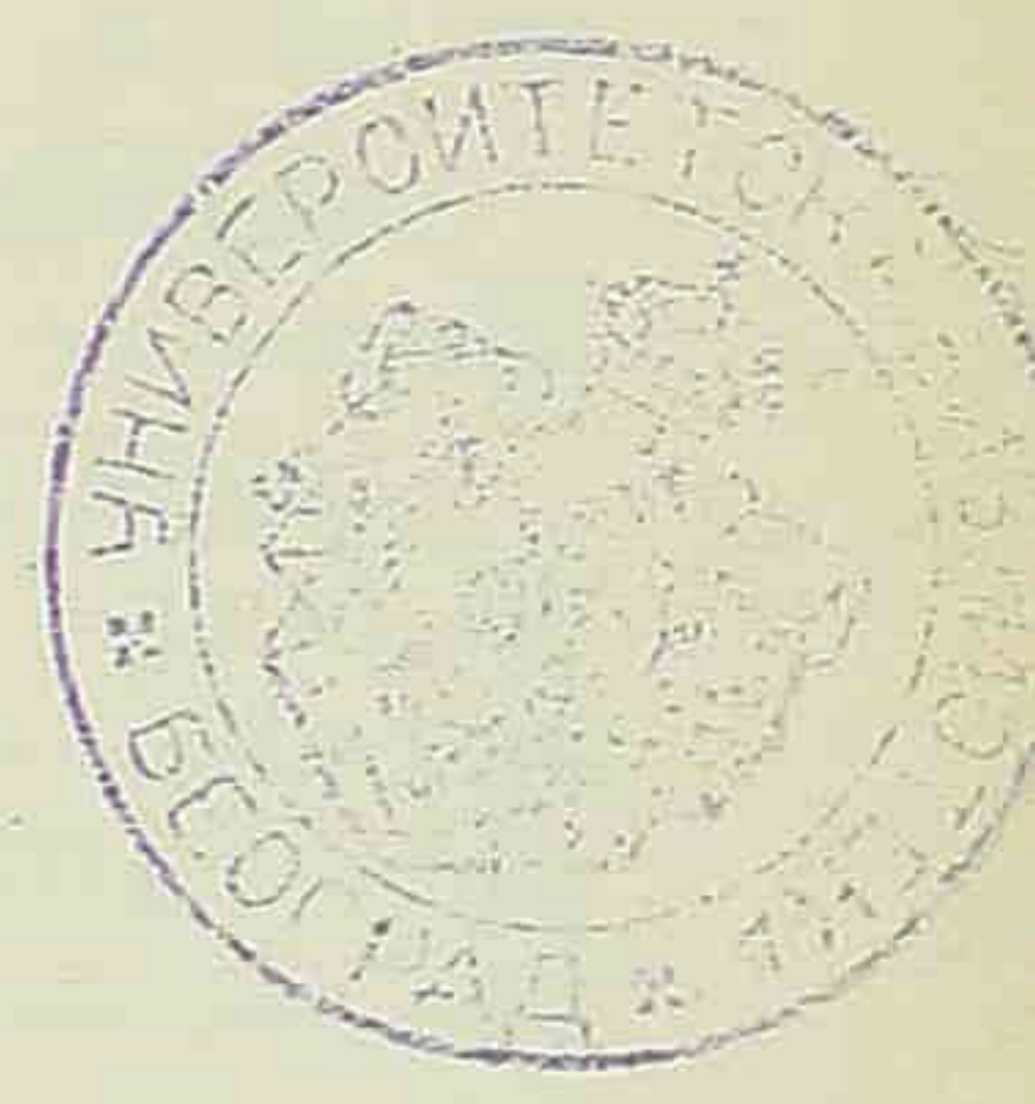
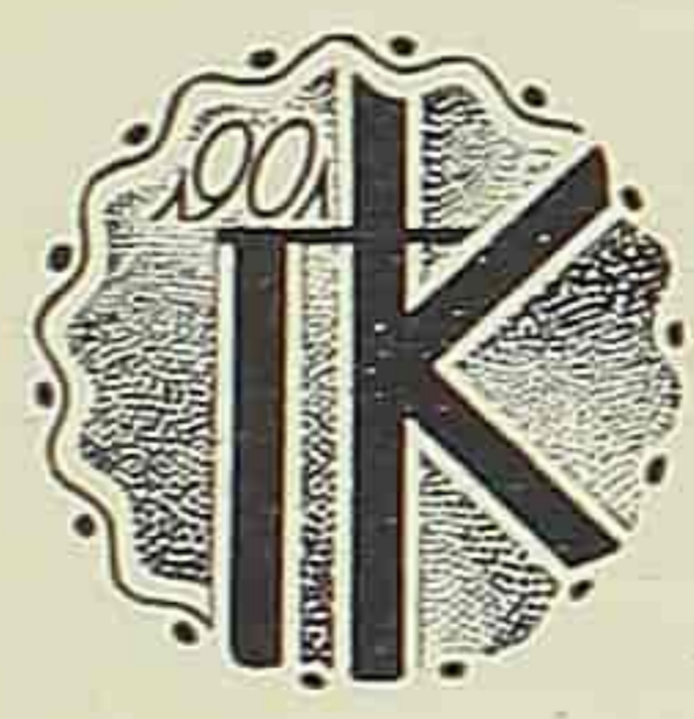
Св. 198.

190. Св.

ЗАКОН

О ГРАНИЧНОЈ ТРУПИ

од 5. Новембра, 1931. год.

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 Кнез Михаилова улица 1
1932

За штампарију „Привредник“ Кнез Михаилова 3., Тел. 21-450
Благојевић Д. Живојин, Кондина 10. — Београд

САДРЖАЈ

Први део. Опште одредбе (чл. 1.—10.)	5
Други део. Дужности Граничне трупе и њен однос у служби (чл.11.—19.) — —	11
Трећи део. Формација и надлежност (чл. 20.—22.) — — — — — — — —	16
Четврти део. Попуњавање Граничне трупе.	
А. Официрима (чл. 23.—26.) — —	17
Б. Подофицирима (чл. 27.) — —	20
В. Редовима граничарима (чл. 28 —31) — — — — — — — —	22
Пети део. Чланови и унапређивање у граничној трупи (чл. 32.—35.) — — — —	29
Шести део. Настава, награде, женид- ба (чл. 36.—38.) — — — — — — — —	32
Седми део. Принадлежности (чл. 39.— 75.) — — — — — — — — — —	33
Осми део. Пензије (чл. 76.—99.) — —	49
Прелазна наређења (чл. 100.—107) —	61
Завршно наређење (чл. 108) — — —	67

За штампарију „Привредник“ Кнез Михаилова 3., Тел. 21-450
Благојевић Д. Живојин, Кондина 10. — Београд

САДРЖАЈ

Први део. Опште одредбе (чл. 1.—10.)	5
Други део. Дужности Граничне трупе и њен однос у служби (чл.11.—19.) — —	11
Трећи део. Формација и надлежност (чл. 20.—22.) — — — — — — — —	16
Четврти део. Попуњавање Граничне трупе.	
А. Официрима (чл. 23.—26.) — —	17
Б. Подофицирима (чл. 27.) — —	20
В. Редовима граничарима (чл. 28 —31) — — — — — — — —	22
Пети део. Чланови и унапређивање у граничној трупи (чл. 32.—35.) — — — —	29
Шести део. Настава, награде, женид- ба (чл. 36.—38.) — — — — — — — —	32
Седми део. Принадлежности (чл. 39.— 75.) — — — — — — — — — —	33
Осми део. Пензије (чл. 76.—99.) — —	49
Прелазна наређења (чл. 100.—107) —	61
Завршно наређење (чл. 108) — — —	67

ЗАКОН

о граничној трупи

од 5. новембра, 1931. год.

Први део. Опште одредбе

Чл. 1. — Гранична Трупа је специјална трупа и саставни део војске. Она је у сваком погледу потчињена Министру војске и морнарице и за њу важе одредбе Закона о устројству војске и морнарице, уколико то овим Законом није друкчије предвиђено.

Чл. 2. — Задатак је Граничне Трупе да обезбеђује државну границу од повреда у војничком, политичком и царинском погледу.

У царинском погледу Гранична Трупа чува државну границу ван царинских или одобрених путева; а и на овима, кад за то не постоје органи финансиске контроле.

Чл. 3. — Под границом се подразумева: сама гранична линија, државни гранични појас и гранични појас.

Државни гранични појас захвата земљиште поред саме граничне линије, у ширини од 100 метара од ње. На њему се израђују потребни објекти и врше потребна рашчишћавања и уређења у циљу непосредног обезбеђења државне границе.

Гранични појас износи по дубини до 5 километара, рачунајући од саме граничне линије, и служи Граничној Трупи као њена службена зона за распоред и смештај њених делова и уређење службе ради извршења задатка према члану 2. овога Закона.

Министар војске и морнарице одредиће, споразумно са Министром унутрашњих послова, ширину државног граничног појаса и граничног појаса за сваки део границе, према потребама, а са Министром финансија регулисаће на којим ће путевима граничари вршити и царинску службу.

Чл. 4. — Под речју „Граничар“ у смислу овога Закона подразумевају се: граничарски подофицири, граничарски каплари, граничари и граничарски приправници.

Чл. 5. — При ступању у Граничну Трупу, граничар полаже усмену заклетву, која гласи:
„Ја (име и презиме) заклињем се Свемогућим Богом да ћу Врховном Заповеднику све војне силе, Краљу Југославије Александру

Првом, свагда и у свима приликама, бити веран, свом душом одан и послушан; да ћу заповести свију претпостављених ми старешина слушати и верно извршавати; да ћу у свакој прилици штитити државне интересе и сузбијати сваки Законом недопуштени прелаз преко границе; да ћу државну границу јуначки бранити и да ћу свагда и у сваком случају само праву истину говорити и службену тајну чувати. Тако ми Бог помогао.“

Једном положена заклетва важи за све време служења у Граничној Трупи, а уколико се односи на чување службене тајне, она важи и после разрешења од службе у Граничној Трупи.

Чл. 6. — Официри, војни чиновници, граничари и остали службеници Граничне Трупе потпадају под војну дисциплину по одредбама Уредбе о војној дисциплини и подлеже суђењу војних судова по прописима Војног Кривичног Законика.

Командант Граничне Трупе надлежан је: за стављање граничара и неуказног особља целе Граничне Трупе под редовну кривичну истрагу и под војни суд за кривична дела која учине, и за наређивање извршења правноснажних одлука војних судова над њима, поступајући при томе по прописима Законика о војном судском кривичном поступку. Своје од-

луке о томе доставља војном државном тужиоцу онога војног суда, који је надлежан за суђење оптуженоме.

Командант Граничне Трупе доносиће одлуку, да се окривљени за дела која повлаче притвор, ако је то у интересу службе, изузетно остави у слободи и може га одмах преместити или предложити за премештај из места и јединице, где је кривично дело учинио. Путни и селидбени трошкови не исплаћују се при оваквом премештају, али ако окривљени буде ослобођен као невин, или буде пуштен испод суђења или се против њега прекине истрага, исплатиће му се накнаде путних и селидбених трошкова по Закону о томе који важи за офицере, чиновнике, подофицере и остале службенике војске и морнарице.

Чл. 7. — У случајевима потребе могу се у Граничну Трупу упућивати привремено на службу подофицири, каплари и редови сталног кадра, као и обвезници оперативне и резервне војске.

Упућивање људства из сталног кадра, или позивање обвезника на вежбу по првом ставу, наређује Министар војске и морнарице по предлогу Команданта Граничне Трупе.

Време проведено у Граничној Трупи војницима из кадра рачунаће се тада као служба у сталном кадру, а обвезницима из резерве као издржана вежба.

Обвезници и људство сталног кадра, док су у саставу Граничне Трупе, потпадају под пуну надлежност старешина ове. Људство из кадра сматра се као откомандовано из својих кадровских јединица којима припада.

Чл. 8. — У граничном појасу, где сем органа Граничне Трупе има разних органа државне власти као: управне власти, жандармерије, финансијске контроле и др., међу њима мора бити највећа сагласност и сарадња а орган једне власти не сме се мешати у надлежност друге власти.

Граничари вршећи редовне своје дужности имају права заустављања и легитимисања поменутих органа државне власти, кад су им ови лично непознати или у случају основане сумње; и по прегледу њихових исправа (легитимација) пуштају их одмах да продуже вршење своје службе.

Органи управних власти, жандармерије, финансијске контроле и чувари државних шума, могу вршити своју службу и у државном појасу, али са знањем органа Граничне Трупе, којима су дужни по потреби и легитимисати се.

Органима јавне безбедности и финансијске контроле дозвољава се у граничном појасу приступ у све објекте Граничне Трупе, када врше службу по своме позиву а по претход-

ном легитимисању и одобрењу надлежног старешине Граничне Трупе, који има и присуствовати њиховом службеном послу.

Чл. 9. — У случају недовољне снаге граничних јединица за одржавање неповредности границе, све државне власти дужне су дати им тражену помоћ. Жандарми, органи финансијске контроле, чувари државних шума и други јавни органи у граничном појасу, на тражење надлежних старешина Граничне Трупе, дужни су сваком оваквом позиву најхитније се одазвати и потпомоћи јединице Граничне Трупе.

Ова појачања при покушајима оружаног напада, долазе под команду старешине, који је помоћ тражио и могу се употребити и ван рејона своје редовне надлежности. Чим потреба њихове непосредне помоћи престане, имају се одмах вратити на своју редовну дужност.

Кад су жандарми, органи финансијске контроле и чувари државних шума слаби за гоњење, хватање и сузбијање сумњивих лица, одметника и кријумчара и затраже у хитним и важним случајевима помоћ од надлежних старешина Граничне Трупе, ови су им дужни помоћ указати ако то не би било од штете по вршење њихове редовне службе.

Тражена помоћ у граничарима може се употребити у граничном појасу и за краће време, док се непосредна опасност неотклони. У

томе случају граничари раде по упутствима и заповестима органа који су помоћ тражили.

Чл. 10. — За време служења у Граничној Трупи, резервни официри, подофицири, каплари и редови граничари, пошто су на актив-ној — кадровској служби, не могу се у миру позивати на вежбу.

Целокупан рад и поступак јединица Граничне Трупе као и њихова улога и употреба за време мобилизације и рата, прописале се нарочитим упутима и наређењима Министра војске и морнарице.

Други део. Дужности Граничне Трупе и њен однос у служби

Чл. 11. — Дужност је Граничне Трупе:

а) да у случају оружаног напада на државну границу, гранични појас и објекте поверене њеном чувању, ма са које стране напад долазио, или у случају покушаја ма какве насилне повреде државне границе, најенергичније и са пожртвовањем противстане им и сузбије нападаче;

б) да сваком лицу, без разлике, спречи прелаз преко државне границе, било на нашу или суседну страну, ако за то нема уредне путне исправе или дозволу издату од надлежне власти; да спречи прелаз преко границе и сва-

ком лицу и са уредним путним исправама ван одређеног времена и ван царинских и одобрених путева;

в) да ван царинских или одобрених путева, где за вршење царинске службе не постоје органи финансијске контроле, и уопште ван одређеног времена, спречи пренос ма какве робе, стоке и превозних средстава на нашу или суседну страну.

На царинским и двовласничким путевима, где поред органа Граничне Трупе постоје и органи финансијске контроле, органи Граничне Трупе чувају државну границу од повреда у војно-политичком, а органи финансијске контроле само у царинском погледу;

г) на железничким и воденим царинским путевима, на којима у улазним и излазним станицама за преглед путника, њихових исправа, пртљага и робе постоје органи полициске и царинске власти, они врше дужност чувања границе у политичком и царинском погледу. У тим граничним местима органи Граничне Трупе врше дужност осигурања границе у војничком погледу и од недозвољених прелаза другим којим начином;

д) да у граничном појасу потпомаже надлежне органе државне власти у спречавању неодобрене горосече, лова и риболова; и

ђ) да помаже органе санитетске власти у вршењу њихове службе при спречавању пре-

ношења заразних болести из суседних држава код људи и стоке.

Какве ће још дужности вршити Гранична Трупа на граници и у граничном и државном граничном појасу, према потребама, прописане у војничком погледу Министар војске и морнарице, а у политичком погледу у споразуму са Министром унутрашњих послова.

Чл. 12. — Државна граница и државни гранични појас стоје под влашћу и надлежношћу Граничне Трупе, као специјалне државне власти на граници.

На државну границу и у државни гранични појас никоме није дозвољен приступ и бављење без знања и одобрења надлежних органа Граничне Трупе.

Детаљније о томе на који ће се начин уредити служба у граничном појасу између органа финансиске контроле и Граничне Трупе — регулисаће Министар војске и морнарице у споразуму са Министром финансија.

Чл. 13. — Служба на граници је стражарска и непрекидна, како дању тако и ноћу, те се као таква мора увек и у свему најсавесније отправљати.

Граничари не смеју напуштати своју дужност, па ма то било скопчано и са опасношћу по живот.

Граничари, који се огреше о ове своје дужности, подврћи ће се казнама, које прописује Војни Кривични Законик.

Чл. 14. — У духу главе XI Војног Кривичног Законика, сматрају се следеће службе граничара као стражарска односно патролна служба:

1. — стражарска служба: служба рејонских стражара, стражара код караула и заседа;
2. — спроводна служба;
3. — патролна служба (дуж границе и у граничном појасу);
4. — служба одбијања напада односно управљеног удара; и
5. — служба указивања потребне помоћи и заштите по члану 9. овога Закона.

Повреде дужности у овим службама, казниће се по одредбама Војног Кривичног Законика.

Чл. 15. — Граничари при вршењу граничне службе на граници, у државном и граничном појасу, имају право заустављати лица, стоку и превозна средства, ма са које стране долазили.

Заустављање врши се позивом „стој“. На овај позив сваки је безусловно дужан да стане и да следује наређењу граничара.

Ближе одредбе о дужностима стражара у месту и кретању прописују се „Правилима граничне службе“ према члану 19. овога Закона.

Чл. 16. — Граничар при вршењу дужности на граници, у државном и граничном појасу, има право употребе свога оружја у крајњем случају и то само када на други начин не може:

1. — да спречи Законом недозвољен прелаз преко државне границе;

2. — да савлада отпор и одбије од себе управљени удар;

3. — да спречи бегство задржаних сумњивих или ухваћених лица; и

4. — да одбије напад на границу, гранични појас или објекат, који му је поверен на чување.

Ко од граничара употреби оружје при вршењу дужности, неће се за време истраге лишавати слободе, без обзира на последице те употребе, све док се истрагом не утврди, да је без законског основа употребио оружје.

Чл. 17. — Ко нападне или спречава граничара у вршењу прописаних му дужности, казниће се по одредбама Војног Кривичног Законика.

Чл. 18. — У делима, у којима су граничари лично учествовали или су били очевидци, мо-

же се потпуно веровати њиховим исказима, кад их према тражењу власти, још и заклетвом утврде, уколико се то не противи Закону.

Чл. 19. — За целокупну службу Граничне Трупе на граници прописаше Министар војске и морнарице у споразуму са Министром унутрашњих послова: „Правила граничне службе“.

Трећи део. Формација и надлежност

Чл. 20. — Команда Граничне Трупе је управна и командна власт над целокупном Граничном Трупом.

У административном погледу Команда Граничне Трупе дејствује као административни орган II степена. На новчано-материјалном снабдевању је непосредно под Министарством војске и морнарице.

Формацију Граничне Трупе прописује Краљ Уредбом на предлог Министарства војске и морнарице.

Чл. 21. — Поделу државне границе на отсеке, подотсеке и рејоне и распоред и јачину граничних јединица, одређује Министар војске и морнарице, према потреби, а на предлог Команданта Граничне Трупе.

Бројно стање људства и стоке одређује се буџетом.

Чл. 22. — Права, дужности и надлежности лица у Граничној Трупи прописују се Уредбом о положајима, надлежностима и властима старешина у војсци.

Четврти део. Попуњавање Граничне Трупе

А. Официрима

Чл. 23. — Официрски кадар Граничне Трупе попуњава се активним официрима главних родова војске, и то првенствено пешадиским.

Чинови активних официра на служби у Граничној Трупи воде се по родовима војске којима припадају.

Чл. 24. — У недостатку активних официра, и то само за дужности водних официра, могу се примити и резервни официри, првенствено пешадиски, ако испуњавају ове услове:

1. — да су у чину потпоручника или поручника;

2. — да су за трупну службу у миру и рату потпуно способни, што се утврђује специјалним лекарским прегледом;

3. — да нису старији они у чину потпоручника од 30 а они у чину поручника од 35 година;

4. — да за последње две године нису били под истрагом или под судом, нити да су у опште судски кажњавани;

5. — да нису ожењени ако су у чину потпоручника; и

6. — да писмено изјаве да ће служити у Граничној Трупи најмање три године.

Избор кандидата за пријем у Граничну Трупу врши се на основи објављеног конкурса. Првенство имају они кандидати са јачим квалификацијама и нежењени.

Избор кандидата и предлог за пријем у службу врши Командант Граничне Трупе, а решење о пријему доноси Министар војске и морнарице.

Чл. 25. — Резервни официр који по одслужењу обавезног времена по чл. 24. овога Закона жели и даље остати на служби, дужан је на три месеца пре истека трогодишњег рока поновити молбу за останак на следећем року од три године односно за полагање испита за превод у активну службу.

Превод у активну службу бива са чином који је имао у резерви и са рангом од дана превода у активну службу, ако испуњава још и ове услове:

1. — Условe из тачке 1., 2., 3., 4., 6., 7. и 8. чл. 133. Закона о устројству војске и морнарице; и

2. — Да је за време трогодишње службе у Граничној Трупи оцењен да по својој спреми и способностима заслужује да се пусти на полагање испита.

Полагање испита бива по прописаном програму за дотични род војске коме припада и за чин за који има да положи испит према тачци 7. члана 133. Закона о устројству војске и морнарице.

Испит за превод у активну службу може се полагати свега једанпут.

Чл. 26. — Резервни официр разрешава се службе у Граничарској Трупи и пре одслужења обавезног времена по члану 24. и 25. овога Закона у овим случајевима:

1. — Кад постане душевно или телесно неспособан за службу;

2. — Кад нема спреме ни способности да може успешно вршити додељену му дужност и кад уопште не подноси за службу у Граничној Трупи;

3. — Кад његово владање и понашање штети углед и достојанство официра или штети интерес војске;

4. — Кад престане потреба за његову службу у Граничној Трупи; и

5. — Кад не положи испит за превод у активну службу према члану 25. овога Закона.

Разрешење од службе у случајевима под 1, 2 и 3 бива и без обзира на обавезу према првом ставу члана 25. овога Закона, а у случају под 4 и 5 по истеку дате обавезе. Решење доноси Министар војске и морнарице на предлог Команданта Граничне Трупе.

Б. Подофицирима

Чл. 27. — Подофицирски кадар Граничне Трупе попуњава се:

1. — Подофицирима сталног кадра главних родова војске, првенство из пешадије, који изјаве жељу за превод у граничарске подофицире а који у току једне године дана службе у Граничној Трупи покажу спремину и способност за граничарску службу.

Преводњење подофицира родова војске у Граничну Трупу врши Министар војске и морнарице на предлог Команданта Граничне Трупе и инспектора дотичног рода војске, а преводе се са чином и рангом који су и дотле имали.

2. — Подофицирима који су раније били активни подофицири у сталном кадру па су из кадра изашли по својој жељи по одслужењу обавезног времена односно поновног рока, а који испуњавају ове услове:

а) да су за време службе у кадру имали препоручљиве оцене најмање за последње две године службе а пре изласка из сталног кадра;

б) да нису ван војске провели више од три године;

в) да нису старији од чина наредника;

г) да нису старији од 35 година;

д) да су потпуно телесно и душевно здрави и способни за службу у миру и рату, што се утврђује специјалним лекарским прегледом;

ђ) да су били беспрекорног владања и понашања како за време службе као активни подофицири тако и по изласку из кадра;

е) да нису никад били под истрагом нити осуђивани за прљава дела, што ће доказати уверењем надлежне власти;

ж) да су по могућству нежењени или удовци без деце или судом разведени од жене и без деце;

з) да се писмено обавежу да ће служити најмање три године у оним јединицама Граничне Трупе и у оним местима, где службена потреба буде захтевала; и

и) да положе прописан испит за чин са којим се примају у Граничну Трупу по одредбама члана 33. овога Закона.

Подофицири из тачке 2. примаће се за активне граничарске подофицире, према потреби, са чином који су имали у кадру ако има празних места по формацији и у границама буџета. Но ако нема могућности и потребе да се приме за активне граничарске подофицире са чином који су имали у кадру, или не поло-

же испит према тачци и), могу се примити по своме пристанку и са мањем чином или као редови граничари.

Пријем оваквих подофицира врши Командант Граничне Трупе.

3. — Граничарима који буду у току службе унапређени у чин каплара и у подофицирске чинове по одредбама овога Закона.

В. Редовима граничарима

Чл. 28. — Гранична Трупа попуњава се граничарима редовима из добровољаца.

Кандидат за пријем у Граничну Трупу треба да испуњава ове услове:

1. — да је држављанин Краљевине Југославије;

2. — да је одслужио обавезни рок службе у сталном кадру у главним родовима војске а првенствено у пешадији, што ће доказати војничком исправом;

3. — да је потпуно телесно и душевно здрав и способан за службу граничара у миру и рату, у свему по прописима, који важе за војнике сталног кадра, а што се утврђује специјалним лекарским прегледом;

4. — да је био беспрекорног владања и понашања како за време службе у сталном кадру тако и по одслужењу рока до пријаве за пријем у Граничну Трупу; да није био никад

под истрагом нити осуђиван за прљава дела, што ће доказати уверењем надлежне власти;

5. — да је писмен;

6. — да није старији од 30 година, што ће доказати изводом из књиге рођених, војничком исправом или уверењем општинске власти.

7. — да је по могућству нежењен, или удовац без деце, или судом разведен од жене и без деце; и

8. — да се писмено обавезе да ће у Граничној Трупи служити као граничарски приправник најмање три године, у оним јединицама и у оним местима где службена потреба захтева; и да изјави да пристаје на све одредбе Закона о Граничној Трупи и одредбе односних уредаба и прописа који из овога Закона проистичу.

Првенство на пријем имају нежењени.

Сви они који испуњавају горње услове примају се за граничарске приправнике и они су дужни да сврше граничарску приправничку школу. Приправник који успешно сврши ову школу и који после три године приправничке службе у Граничној Трупи буде оцењен као спреман и способан за граничарску службу, преводи се за граничара, а приправник који ову школу успешно не сврши, или који после три године приправничке службе не буде оцењен као способан за граничарску службу, отпушта се из службе.

Чл. 29. — Служба у Граничној Трупи обавезно траје три године. Овај рок зове се обавезни рок.

При ступању у Граничну Трупу даје се писмена обавеза.

Ко жели да по истеку обавезног трогодишњег рока и даље служи на поновним роковима у Граничној Трупи, а испуњава услове последњег става члана 28. овога Закона, дужан је да то писмено изјави.

Поновни рок се рачуна од дана истека обавезног односно претходног одобреног поновног рока.

Поновних рокова има четири: I, II, III и IV. Прва су три сваки од по три године, а IV је неограничен, но не може бити мањи од три године. Први поновни рок почиње са даном превођења граничарског приправника за граничара.

За одобрење останка на сваком од поновних рокова потребне су препоручљиве оцене за последње две календарске године, да није под редовном судском истрагом или под судом уопште, а тако исто да није ни под претходном кривичном истрагом за кривична дела која повлаче за собом казну већу од шест месеци затвора.

По навршетку 12 година службе на поновним роковима у Граничној Трупи не даје се више писмена обавеза. Али ко после

навршене дванаесте године служења на поновним роковима не жели више служити у Граничној Трупи, дужан је на два месеца пре намераваног иступа из службе молити за отпуст, који му се мора уважити.

Изјаве — молбе за останак на следећем року подносе се редовним путем.

Подофицирима из кадра преведеним у Граничну Трупу по члану 27. овога Закона, рачунаће се за одређивање граничарског рока све године на поновним роковима у кадру као да су проведене у Граничној Трупи.

Одобравање останка на роковима подофицирима, капларима и редовима граничарима врши Командант Граничне Трупе.

Подофицир, каплар и редов граничар, коме се одобри останак на поновном року, дужан је да одслужи прописано време у дотичном року.

Када је војска у мобилном или ратном стању не може се одобрити иступ из службе.

Чл. 30. — Граничари могу, по изјављеној жељи — молби, иступити из Граничне Трупе:

а) кад одслуже свој обавезни или поновни рок службе;

б) кад добију за службеника грађанског реда по одредбама Закона о чиновницима. У овом случају иступ може бити и пре одслуженог обавезног односно поновног рока;

в) кад постану једини храниоци неспособних задругара, ако такво стање задруге није постојало пре ступања на службу у Граничну Трупу и уопште када нарочито тешке личне и породичне прилике захтевају њихов иступ и пре одслужења обавезног рока.

Граничари који иступе из службе по одредбама тачке а) и в) овога члана губе право на личну пензију ако су на ову по годинама службе стекли право и не могу се више понова примити у службу Граничне Трупе.

Решење о иступу доноси Командант Граничне Трупе.

Чл. 31. — Граничари се отпуштају из службе у Граничној Трупи и пре одслуженог обавезног односно поновног рока:

1. Граничарски приправник:

а) ако је телесно или душевно неспособан за граничарску службу или је уопште слабих моралних особина;

б) ако покаже слаб успех у граничарској приправничкој школи према последњем ставу члана 28. овога Закона; и

в) који у току три године приправничке службе не буде оцењен као способан за граничарску службу.

2. Граничар (каплар и редов):

а) кад постане телесно или душевно неспособан за граничарску службу а није испу-

нио услов за стицање права на личну пензију, по одредбама овога Закона;

б) кад се својом кривицом намерно оне-способи за службу;

в) кад по одслужењу обавезног односно поновног рока не изјави жељу у одређеном року према члану 29. овог Закона да остане на наредном поновном року или му се овај не одобри;

г) кад за последње две календарске године добије непрепоручљиве оцене;

д) кад због нечасних дела, рђавог владања, небрежења у служби, порока и уопште начина животога, штети интересе службе и углед Граничне Трупе, па за ове кривице буде кажњен судски и без обзира на величину казне, или дисциплински затвором или притвором у току једне календарске године уједанпут или у више махова са 60 дана;

ђ) кад непрекидно болује шест месеци или када у две узастопне временске године болује више од девет месеци, па не оздрави, а није испунио услов за стицање права на личну пензију;

е) када изгуби чин по пропису члана 62. Закона о устројству војске и морнарице; и

ж) ако се ожени без надлежног одобрења. Неспособност граничара по тачци а) и б) утврђује се специјалним лекарским прегледом.

Граничари каплари и редови отпуштени из службе по одредбама овога члана не могу

се више вратити у службу Граничне Трупе. Отпустом из службе они губе и право на пензију, осим наведених под а) и ђ).

3. Граничарски подофицир:

а) по одслужењу поновног рока, ако у прописаном року према члану 29. овога Закона не изјави жељу да остане на наредном поновном року или му се овај не одобри;

б) ако својом кривицом намерно онеспособи за службу, што се утврђује специјалним лекарским прегледом;

в) ако својом кривицом онеспособи за службу али ненамерно, а није испунио услов за стицање права на личну пензију;

г) кад непрекидно болује годину дана, или када у две узастопне временске године болује више од 15 месеци, па не оздрави, или када на специјалном лекарском прегледу буде оцењен и од надлежних органа буде оглашен као стално неспособан, а није испунио услов за стицање права на личну пензију;

д) када за узастопне две календарске године или укупно за четири године његове подофицирске службе у Граничној Трупи има непрепоручљиве оцене;

ђ) када због рђавог владања, небрежења у служби, порока и уопште начина живота штети интересе Граничне Трупе или уди достојанству и угледу подофицира, па за ове кривице буде кажњен судски или дисциплин-

ски затвором или притвором у року једне календарске године са 60 дана уједанпут или у више махова, а његове претпостављене старешине, према делу за које је кажњен, владању и вршењу службе налазе, да је његов даљи останак у Граничној Трупи штетан по ред и дисциплину у истој. Овакав се подофицир одмах отпушта из службе;

е) када изгуби чин по пропису члана 80. Закона о устројству војске и морнарице; и

ж) ако се ожени без надлежног одобрења.

Отпуштање подофицира из Граничне Трупе по тачци б), в), г), д), ђ), е) и ж) бива без обзира на њихове обавезе.

Граничарски подофицир отпуштен из службе по тачци а), б), д), ђ), е) и ж) овога члана Закона губи отпустом и право на пензију.

Отпуштање граничарских подофицира врши Командант Граничне Трупе по предлогу претпостављених старешина.

Пети део. Чинови и унапређивање у Граничној Трупи

Чл. 32. — Старешински су чиновни у Граничној Трупи:

1. граничарски каплар,
2. граничарски поднаредник,
3. граничарски наредник,
4. граничарски наредник водник III, II и I класе.

Чл. 33. — За унапређивање у старешинске чинове у Граничној Трупи ови су услови:

а) Општи:

1. — Да има препоручљиве оцене за последње две календарске године;

2. — Да у времену кад стиче право на унапређење није под редовном судском истрагом или под судом уопште, а тако исто да није под претходном кривичном истрагом за кривична дела која повлаче за собом казну већу од две године дана; и

3. — Да за последњу календарску годину није судски кажњен, рачунајући од дана када је пресуда постала извршна.

б) Посебни:

1. — За граничарског каплара: да је са успехом свршио граничарску приправничку школу; да је као редов граничар прослужио најмање шест месеци у јединицама Граничне Трупе и да је оцењен као спреман и способан за командовање граничном стражом;

2. — За граничарског поднаредника: да је прослужио најмање годину дана као граничарски каплар; да је са успехом командовао граничном стражом и да је са успехом свршио школу у команди за подофицире, или ако ове нема да је положио прописан испит за чин граничарског поднаредника.

3. — За граничарског наредника: да је у чину поднаредника прослужио најмање три

године од којих најмање годину дана да је вршио дужност командира граничне страже и положио прописан испит за чин граничарског наредника.

4. — За граничарског наредника водника:

а) III класе: да је на одговарајућим положајима у чину граничарског наредника прослужио успешно најмање шест година и оцењен да има спреме и способности за управу и командовање водом;

б) II класе: да је успешно прослужио најмање три године на одговарајућим положајима у чину наредника водника III класе и да је оцењен да има спреме и способности за управу и командовање и стражом јачом од вода;

в) I класе: да је успешно прослужио најмање три године на одговарајућим положајима у чину наредника водника II класе и да је оцењен да има спреме и способности за самостално и поуздано командовање и управу граничарском службом и за самостално вођење администрације чете.

Правила и програме за полагање испита прописује Министар војске и морнарице.

Полагање прописаних испита за поједине чинове може бити свега три пута.

Чл. 34. — Унапређивање у чин каплара и у подофицирске чинове врши Командант Граничне Трупе по предлогу претпостављених старешина.

Колико се може унапредити у капларске и у подофицирске чинове, за сваку годину, одређује Министар војске и морнарице, по предлогу Команданта Граничне Трупе, а у границама формације и буџета.

Чл. 35. — За унапређивање активних официра, активних војних чиновника и активних подофицира родова војске на служби у Граничној Трупи као и резервних официра употребљених у Граничној Трупи на службе активних официра, важе одредбе Закона о устројству војске и морнарице. На њих се поред тога имају применити све одредбе истог Закона и у погледу службе, ранга, оцењивања, одсуствовања и боловања, женидбе, пензије, оставке и губљења чина.

Шести део. Настава, награде, женидба

Чл. 36. — Извођење наставе у Граничној Трупи и отварање граничарских школа и курсева, прописује се Краљевом Уредбом.

Настава се изводи по плану и програму, које прописује Министар војске и морнарице по предлогу Команданта Граничне Трупе.

Чл. 37. — Награде, похвале и одликовања додељују се по Уредби о додељивању награда у Граничној Трупи, коју прописује Краљ на предлог Министра војске и морнарице.

Граничари, као потказивачи и хватачи кријумчарења, имају право награде по Царинском Закону.

Чл. 38. — Женидба резервних официра употребљених на службе активних официра у Граничној Трупи врши се по Уредби која важи и за активне официре.

Женидба граничарских подофицира, каплара и редова граничара, регулише се Краљевом Уредбом, стим да укупан проценат ожењених граничара не може прећи 30% формациског стања граничара (подофицира, каплара и редова).

Седми део. Принадлежности

Чл. 39. — Активни: официри, војни чиновници и подофицири родова војске на служби у Граничној Трупи, имају принадлежности по Закону о устројству војске и морнарице и осталим законским прописима као и активни официри, војни чиновници и подофицири уопште, а сем тога још и додатке: на службу у Граничној Трупи и за обиласке својих јединица, по овоме Закону.

Чл. 40. — Резервни официри који су и док буду употребљени на службе активних официра у Граничној Трупи, имају по одред-

бама Закона о устројству војске и морнарице као и активни официри: плату, додатке на момка и дрва и додатак на сопственог коња ако им овај припада, а немају право на полагајни додатак и на специјални војни додатак. Поред овог имају право: на лични и породични додатак на скупоћу као активни официри одговарајућег чина и додатак на службу у Граничној Трупи по одредбама овога Закона.

Чл. 41. — Контрактуални чиновници и остали службеници грађанског реда на служби у Граничној Трупи, имају принадлежности по одредбама Закона о чиновницима и члану 287., 288. и 289. Закона о устројству војске и морнарице

Чл. 42. — Сви активни официри и активни војни чиновници и резервни официри употребљени ња службе активних официра по јединицама Граничне Трупе, имају „додатак на службу у Граничној Трупи“ за стварно проведене године службе у истој, без обзира на чин, у месечном износу и то:

1. — До закључно 5 година службе
дин. — — — — — 90
2. — После навршених пет до закључно 10 година службе дин. 120
3. — После навршених десет до закључно 20 година службе дин. 150

4. — После навршених 20 година
службе дин. — — — — — 180

Чл. 43. — Команданту Граничне Трупе припада додатак на службу у Граничној Трупи 200 динара месечно.

Командант Граничне Трупе нема право на додатак по члану 42. овога Закона.

Чл. 44. — Резервним официрима приликом ступања на службу, принадлежности теку од првог наредног месеца, а приликом отпуста или иступања из службе принадлежности им теку до краја месеца у коме су разрешени.

Периодске повишице плата одређују им се према времену проведену у дотичном чину рачунајући од дана ступања у Граничну Трупу.

Чл. 45. — Команданту Граничне Трупе, командантима отсека, командантима подотсека и осталим официрима Граничне Трупе, када врше обиласке и прегледе јединица Граничне Трупе, односно када прате своје команданте, припадају накнаде путних трошкова и дневнице за службено путовање по Закону о томе а који важи и за остале официре и војне чиновнике.

Чл. 46. — Командирима чета и водницима а по потреби и осталим старешинама Гра-

ничне Трупе, у место накнада по претходном члану може се одредити, на име дневнице и накнаде путних трошкова за обиласке (редовне и ванредне) својих јединица паушални месечни додатак.

Овај додатак примају на крају месеца, а на исти немају право:

1) када у току месеца нису извршили прописане обиласке своје јединице; и

2) за време проведено на боловању или отсуству или за време лечења у болници. А ако је лечење у болници као последица задобивених рана, повреда или озледа на служби или поводом службенога посла, онда им и за то време припада овај додатак.

Чл. 47. — Паушални месечни додатак према члану 46. овога Закона одређује Претседник Министарског Савета по предлогу Министра војске и морнарице а обзиром на: одређени број обавезних обилазака, време трајања сваког обиласка и владајуће прилике за живот, напоре и тешкоће у служби на појединим деловима границе.

Чл. 48. — Сваком граничару (подофициру, каплару и редову) од државе припада:

1. Плата са додацима;
2. Оружје, оружни прибор и остала убојна спрема;
3. Одело, обућа и остала економска и материјална спрема;

4. Огрев, осветлење и простирка; и
5. Стан.

Чл. 49. — Сваки граничар коњаник добија за вршење своје службе од државе јахаћег коња са опремом.

Граничар који жели, може о своме трошку набавити прописног јахаћег коња за вршење службе, ако му ово одобри Командант Граничне Трупе. У том случају он прима од државе за свога коња: јахаћи прибор и опрему, потков, смештај, храну и простирку и на име чувања коња по 50 динара месечно у новцу. Кад ови коњи болују, имају бесплатно лечење од државе у марвеним болницама и изван ових.

Чл. 50. — Месечне плате и лични додатак на скупоћу граничара су ови:

Ч И Н	Плата	плата са периодским повишицама				лични додатак на скуп		
		1	2	3	4	I	II	III
						Разр. скуп.		
Наредник водник I кл.	720	760	800	840	880	925	775	675
Наредник водник II кл.	600	640	680	720	—	875	725	650
Наредник водник III кл.	480	520	560	600	—	825	675	625
Наредник	360	400	440	480	—	775	625	600
Поднаредник	280	300	320	340	360	725	575	550
Каплар	220	240	260	280	—	675	525	500
Редов	200	220	—	—	—	625	475	450

Чл. 51. — Периодске повишице плата добијају се после сваке три године ефективне службе, проведене у дотичном чину у Граничној Трупи, а одређују се по службеној дужности.

Чл. 52. — У први разред скупоће улази Београд са Земунском, Загреб, Љубљана, Нови Сад, Сарајево, Сплит, Сушак, Скопље, Ниш, Цетиње и Бања Лука.

У други разред скупоће улазе сва места у којима је седиште среског начелства.

У трећи разред скупоће улазе сва остала места.

Чл. 53. — Граничарски приправници имају на име принадлежности само месечну плату без икаквих других додатака у износу и то:

У I разреду скупоће — — 570 динара

У II разреду скупоће — — 520 динара

У III разреду скупоће — — 475 динара

При преводу за редове граничаре добијају плату и личне додатке на скупоћу по члану 50. овога Закона. А за одређивање додатака на службу према члану 55. урачунава им се време проведено на приправничкој служби у Граничној Трупи.

Чл. 54. — Подофицири из кадра, упућени привремено на службу у Граничну Трупу, примаће за време док су на тој служби плату по

одредбама Закона о устројству војске и морнарице а личне додатке на скупоћу по чл. 50. овога Закона. Каплари и редови примаће плату као граничарски приправници по члану 53. овога Закона.

Чл. 55. — Свима граничарима припада додатак на службу у Граничној Трупи за проведене године службе у истој, без обзира на чин, у месечном износу и то:

1. До закључно 5 година службе дин. 45
2. После навршених пет до закључно 10 година службе дин. — — — 60
3. После навршених десет до закључно 20 година службе дин. — — 75
4. После навршених 20 година службе динара — — — — — 90

Овај додатак припада и подофицирима, капларима и редовима сталног кадра за време док су на служби у Граничној Трупи, а износ додатака сходно тачци 1., 2., 3. и 4. овога члана одређује се према проведеним годинама службе у сталном кадру као да су проведене у Граничној Трупи.

Граничарски приправници немају право на овај додатак.

Чл. 56. — Када према потреби у јединице Граничне Трупе буду упућени обвезници из резерве (подофицири, каплари и редови), њи-

хове принадлежности одређује Претседник Министарског Савета по предлогу Министра војске и морнарице.

Чл. 57. — Породични додатак на скупоћу за жену и свако законито и позакоњено дете граничара, је 150 динара месечно.

Граничарски приправници немају право на породични додатак на скупоћу.

Сваки каплар и редов граничар има право на породични додатак највише за два члана, а граничарски подофицир највише за три члана породице.

Чл. 58. — Додаци на скупоћу према члану 50. овога Закона могу се према потреби повећавати и смањивати. Ово се прописује Уредбом Претседника Министарског Савета на предлог Министра војске и морнарице.

У погледу стицања и губљења права на лични и породични додатак на скупоћу важи и за све граничаре Уредба о додацима на скупоћу државних службеника грађанског реда.

Чл. 59. — Жењеним граничарским подофицирима, чије породице живе у истом месту с њима, Министар војске и морнарице може одобрити по 6 кубних метара дрва годишње у натури или новцу. Ова количина дрва може се одобрити и оним жењеним граничар-

ским подофицирима, који су законитим путем од жене одвојени, ако имају бар једно законито дете под својим старањем, као и подофицирима удовцима ако имају закониту децу на коју примају породични додатак на скупоћу.

Чл. 60. — Жењени подофицири могу, по одобрењу Команданта Граничне Трупе, становати са породицом у војно-државним зградама. Величину закупне цене, начин плаћања и све ближе одредбе по овоме прописује Министар војске и морнарице.

Чл. 61. — Граничарским подофицирима уопште, и капларима преко 10 година граничарске службе, припада годишње по 20 дана одсуства, а свима осталим граничарима по 15 дана. За ово време примају све своје редовне принадлежности.

Подофицир, каплар и редов граничар, који је под поштедом или на боловању дуже од два месеца укупно у једној години, нема право на одсуство у тој години по првом ставу овога члана.

Чл. 62. — Принадлежности граничара теку од првог дана наредног месеца по ступању на дужност, а престају тећи крајем месеца у коме је дотични граничар разрешен, односно крајем месеца у коме је умро.

Приликом унапређења у чин каплара и у подофицирске чинове, као и у случају добијања периодске повишице, припадности теку од првог наредног месеца.

Ако граничар буде премештен, па премештај утиче на величину личног додатка на скупоћу, обзиром на промену места службовања, нови додатак граничару припада од првог дана наредног месеца по разрешењу са дотадање дужности.

Породични додатак припада граничару од првог дана наредног месеца по испуњењу услова који му дају право на овај додатак.

Чл. 63. — Граничар, који добије слабу — непрепоручљиву оцену, губи за наредну периодску повишицу, која му припада по члану 50 овога Закона, једну целу годину.

Чл. 64. — Ако се против граничара отвори кривично ислеђење за злочинство, или за какво друго нечасно дело, или уопште за дело судски кажњиво, од дана када се стави под редовну кривичну истрагу, зауставља се кретање по периодским повишицама, све дотле, док се његово дело дефинитивно не расправи.

Ако граничар, против кога је вођен кривични поступак, буде по донетој судској пресуди кажњен, заустављено кретање по периодским повишицама, према првом ставу ово-

га члана, продужава се и за све време стварног трајања издржавања казне по судској осуди.

Ако граничар, против кога је вођен кривични поступак, буде по донетој судској пресуди ослобођен кривице, враћа му се право на рачунање времена које му је било привремено заустављено у смислу првог става и накнадно одређује и исплаћује периодска повишица, рачунајући од дана када је на ову имао право по одредбама овога Закона.

Чл. 65. — Граничару престају тећи припадности одређене овим Законом у овим случајевима:

1. — кад умре;
2. — кад буде из службе отпуштен;
3. — кад се својеволјно удаљи са службе, од дана када је службу напустио;
4. — кад је у бегству, од дана кад је ово извршио;
5. — кад је на одсуству преко оног по члану 61 овог Закона.

Чл. 66. — Граничару се обустављају односно умањују припадности у овим случајевима:

1. — Кад се стави под редовну кривичну истрагу, односно у притвор, за кривично дело које повлачи накнаду штете држави. У о-

вом случају нежењен граничар прима 25% од целокупних својих новчаних принадлежности, а жењен цео додатак на скупоћу, 50% од целокупних својих новчаних принадлежности и дрва. Остатак се обуставља за накнаду штете.

2. — Принадлежности по тачци 1. издаваће се и сваком оном граничару који буде под редовном кривичном истрагом или уопште под судом за злочинства или за каква друга нечасна и уопште за дела судски кажњива и то само у случају ако је за извршено кажњиво дело стављен и у притвор.

Задржете принадлежности по тачци 1. и 2. овога члана исплатиће се дотичном граничару: ако се противу њега надлежним решењем прекине истрага, ако судском пресудом буде ослобођен као невин или буде пуштен испод суђења, или ако дело буде амнестирано, а не одговара и није осуђен на накнаду штете.

Ако је граничар под редовном кривичном истрагом или судом, али за извршена дела није стављен у притвор и врши службу, нити одговара за накнаду штете, онда прима све своје редовне принадлежности до судске пресуде.

3. — За време издржавања казне затвора по судској и дисциплинској казни.

У овом случају издржавање кажњеног граничара (храна и смештај) пада на терет

државе. Затвор издржава код најближе војне команде а храну добија по прописима који важе за подофицире, капларе и војнике сталног кадра када су у затвору. Нежењен граничар не прима за то време ништа од својих принадлежности, а жењен прима: цео породични додатак на скупоћу, 50% његових личних новчаних принадлежности и припадајућу количину дрва. Остатак се задржава за накнаду штете ако је за ову одговоран и ако је на ову осуђен, а ако није одговоран за накнаду штете и није на ову осуђен, онда се обустављене принадлежности предају каси Ремонтско-коморског фонда ако издржава казну затвора по судској, а ако издржава казну дисциплинског затвора онда се обустављене принадлежности шаљу као приход Чиновничком пензионом фонду.

Чл. 67. — За државна потраживања може се граничару ставити забрана административним путем до висине 50% свих новчаних личних активних и 30% пензиских принадлежности.

За приватна потраживања граничару активном или у пензији, може се ставити забрана на једну трећину његових новчаних принадлежности, осим личног и породичног додатка на скупоћу и на дрва, и то судским путем или по његовом пристанку, ако то и уколико Закон о обезбеђењу другојачије не прописује.

Чл. 68. — Резервни официри употребљени на службе активних официра у Граничној Трупи имају бесплатно: лекове прописане војном фармакопејом и лечење за себе кад болују код својих кућа. На ово имају право и ожењени граничари ако се због стања и природе болести или у недостатку празних места у војним болницама не могу да лече у овима.

У војним болницама имају бесплатан смештај, лекове и негу-лечење резервни официри на служби у Граничној Трупи и граничари. Храну за време лечења у болници плаћају из својих принадлежности у износу који одреди Министар војске и морнарице.

У војним болницама имају право на бесплатан смештај, лекове и лечење и породице ожењених резервних официра и ожењених граничара ако се због операција и природе болести морају лечити у војним болницама. Храну плаћају у износу који одреди Министар војске и морнарице.

У породицу рачуна се законита жена и деца.

У местима где нема војних болница, резервни официри и граничари и њихове породице лечиће се у јавним болницама на државни трошак по одредбама Закона о чиновницима.

Ако је резервни официр и граничар упућен у војну болницу на лечење од задобиве-

них рана, повреда и озледа на служби, или поводом службеног посла, без своје кривице, исхрана пада на терет државе.

Чл. 69. — Резервни официри употребљени на службе активних официра у Граничној Трупи и граничари, као и њихови чланови породице, имаће бесплатан смештај у оним бањама, санаторијумима и климатским местима где има војно-државних зграда намењених за ову сврху, а под условима које пропише Министар војске и морнарице.

Чл. 70. — Резервни официри употребљени на службе активних официра у Граничној Трупи и граничари који за време службе, без своје кривице, задобију рану, озледу и повреду, као и они, који услед напора оболе на служби, имају право на новчану помоћ за лечење по бањама и у климатским местима. Ова се помоћ обезбеђује сваке године буџетом, а њену висину у границама сума одобрених буџетом, као и услове под којима се даје, прописује Министар војске и морнарице.

Сва лица из првог става овога члана уживаће и нарочите повластице за лечење по свима државним и самоуправним бањама а под условима, које споразумно пропишу Министар војске и морнарице и Министар социјалне политике и народног здравља.

Чл. 71. — Граничар, који при вршењу службе у Граничној Трупи оболи, може без прекида боловати и то: граничарски подофицир годину дана или укупно 15 месеци у две узастопне временске године, а граничарски каплар и редов шест месеци у једној или укупно девет месеци у две узастопне временске године, за које време задржава све своје додање припадљности. Ако после овога рока не оздрави или не буде способан за активну службу у Граничној Трупи, што се утврђује специјалним лекарским прегледом, онда се са њиме даље поступа по одредбама члана 31, 77 и 78 овога Закона.

Чл. 72. — Капларима и редовима граничарима који службено путују као курири, приликом упућивања у приправничку школу или на разне курсеве, приликом превода из једне у другу чету стално или привремено или приликом употребе истих са ма ког дела границе на други део, признају се само подвозни трошкови железницом или лађом без икаквих других накнада.

Подофицирима граничарима у свима приликама кад службено путују или се премештају, припадају оне исте накнаде за путовање и сеобу које припадају и подофицирима родова војске по Закону о томе.

Чл. 73. — Кад граничар путује као сведок по службеној дужности а на позив и-

следне или судске власти, њему ће се трошкови досуђивати и плаћати по прописима односних закона.

Чл. 74. — Какво ће наоружање, какву убојну и материјалну спрему и одећу према члану 48 овога Закона имати Гранична Трупа прописује се Краљевом Уредбом.

Огрев, осветлење и простирка припада граничарима као и војницима сталног кадра по пропису Министра војске и морнарице.

Граничари станују по зиданим зградама-стражарама (караулама).

Стражаре и друге зграде за командире чета и за воднике, као и за све остале потребе (магацине, штале, цистерне, бунаре итд.) на граници подижу се о државном трошку и сматрају се као државне грађевине. Ово исто важи и за остале зграде које су потребне Граничној Трупи.

Чл. 75. — Граничари не добијају храну од државе, већ се хране из својих новчаних принадлежности. Дрва за кување јела и кухињско посуђе набављају сами. Кухиње и кухињски намештај подиже и набавља држава.

Осми део. Пензије

Чл. 76. — Сви подофицири, каплари и редови граничари имају право на личну пензију под условима овога Закона.

Пензионисање граничара врши Министар војске и морнарице по предлогу Команданта Граничне Трупе.

Чл. 77. — Граничарски подофицир, каплар и редов испуњава услов за стицање права на личну пензију, кад наврши петнаест година ваљане граничарске службе, које је стварно провео као граничар у активној служби у Граничној Трупи и може се ставити у пензију и то:

1. — По сопственој молби, ако му се молба може уважити без штете по интересе службе. Но ако има навршених 30 година признате службе за пензију по одредбама овога Закона или је навршио 55 година старости, ставља се одмах у пензију.

2. — Када после непрекидног боловања и то: подофицир до године дана, или укупно 15 месеци у две узастопне временске године, а каплар и редов после шест месеци у једној или укупно 9 месеци у две узастопне временске године, не оздрави, што се утврђује специјалним лекарским прегледом, а испунио је услов за стицање права на личну пензију по првом ставу овога члана.

3. — Када према оцени стручне војне комисије буде оглашен као стално неспособан за ма какву службу у Граничној Трупи, а испунио је услов за стицање права на личну пензију по првом ставу овога члана.

4. — Када према своме чину нема спремности способности за службу у Граничној Трупи, а испунио је услов за стицање права на личну пензију по првом ставу овога члана.

5. — Када му не буде одобрен останак на поновном року према члану 29 овога Закона и испунио је услов за стицање права на личну пензију; и

6. — По службеној потреби.

Чл. 78. — Граничар, код кога би наступио случај из тачке 2 и 3 члана 77 овога Закона, а нема петнаест година граничарске службе, те није испунио услов за стицање права на личну пензију, а има више од пет година граничарске службе, отпустиће се из Граничне Трупе, а на име помоћи издаће му се једном за свагда цео годишњи износ његове плате и једна четвртина годишњег износа личног додатка на скупоћу, који су му припадали по члану 50 овога Закона у времену отпуста из службе. Ова помоћ додељује се истим решењем, којим се дотични отпушта из службе.

Чл. 79. — У рок прописан у првом ставу члана 77 овога Закона граничару рачуна се:

1. — Време, које је као граничар стварно провео на служби у Граничној Трупи од дана пријема за граничарског приправника.

2. — Време, које му се као онеспособљеном на служби признаје по члану 83 овога Закона.

Чл. 80. — Граничару, који испуни услов из члана 77 овога Закона, за одређивање количине пензије признаје се:

1. — Време, које се по члану 79 овога Закона признаје у рок за стицање права на личну пензију.

2. — Време, које је стварно провео у финансиској контроли, ако је из ове непосредно ступио у службу Граничне Трупе и у овој се налази на дан ступања на снагу овога Закона.

3. — Време, које је стварно провео као активни подофицир у роду војске рачунајући од дана када је унапређен у чин поднаредника, ако је из рода војске преведен односно примљен за граничарског подофицира према члану 27 овог Закона.

4. — Све раније признато време, које је стварно провео у граничарској служби до губитка чина, ако су му кривице, које су биле узрок губитку чина, опроштене и предате забраву; и

5. — Време, које као граничар проведе у рату, и то тако, да се за сваку годину у којој буде рата рачуна још по једна година, без обзира на време трајања рата у дотичној години.

Чл. 81. — За одређивање количине пензије граничару не признаје се:

1. — Време, које је као активни подофицир рода војске провео ван војске по изласку из сталног кадра па до ступања у Граничну Трупу, сходно тачци 2 члана 27 овога Закона.

2. — Време, које је провео у затвору по судској осуди; и

3. — Време, које је провео у самовољном удаљењу од службе.

Чл. 82. — Граничар, који је испунио услов за стицање права на личну пензију по члану 77 овога Закона, не губи га ни при преводу у грађанску службу, као што не губи ни време које је стварно провео у активној служби у Граничној Трупи, а које му се по одредбама члана 80 овога Закона рачуна за одређивање количине личне пензије.

Чл. 83. — Граничару, који у миру, без своје кривице буде на самој служби или поводом службеног посла тако повређен, да због задобивених рана, повреда или озледа постане потпуно неспособан за сваку даљу службу у Граничној Трупи, признаје се да је испунио услов за стицање права на личну пензију и ако нема петнаест година признате активне службе у Граничној Трупи по члану 77 овога Закона; а у време за одређивање коли-

чине личне пензије рачунаће му се све године службе по одредбама члана 80 овога Закона и још десет година више.

На случај да због задобивених рана, повреда или озледа остане потпуно неспособан ма за какав привредни рад уопште, онда му припада лична пензија по члану 85 овога Закона у висини 80% пензиског основа ако са признатим годинама службе по првом ставу нема 30 година признате службе.

Оцена неспособности утврђује се специјалним лекарским прегледом. Оцена је дефинитивна и противу исте нема места жалби.

Поред пензије, осакаћени добија бесплатно од државе протезе и друга ортопедска помоћна средства и бесплатан смештај и лечење у војним болницама, а исто тако и бесплатан смештај по бањама, санаторијумима и климатским местима, где буде војно-државних зграда за ту сврху.

Чл. 84. — Граничару, који у рату због задобивених рана, озледа или повреда на служби у Граничној Трупи потпуно онеспособи за сваку службу у истој или ма за какав привредни рад уопште, припада пензија по пропису члана 83 овога Закона, а поред тога има право и на државну заштиту и помоћ по одредбама Инвалидског Закона. Ово утврђивање

неспособности има се извршити најдаље за једну годину по свршеном рату.

Оцена неспособности врши се по пропису члана 83 овога Закона.

Чл. 85. — Основ за одређивање количине личне пензије граничара јесте плата која му је припадала у времену пензионисања, и од пензиског основа припада му за првих петнаест година признате службе по одредбама овога Закона 50%, а за свако даље пола године по 1.5%, тако да за 30 година признате активне државне службе, која се по члану 80 и члану 83 овога Закона рачуна за одређивање количине личне пензије, добије 95% од пензиског основа. Но ако граничар буде стављен у пензију пре навршених 30 година граничарске службе по одредбама овога Закона, онда му припада од плате као пензиског основа за свако даље пола године, и то:

У случају да није навршио 20 година признате службе 0.60%;

У случају да није навршио 25 година признате службе 0.70%;

У случају да није навршио 30 година признате службе 0.80%.

Започето пола године службе, при одређивању процента за количину личне пензије, рачуна се као цело.

Чл. 86. — Пензионисани граничар, поред пензије, има право на лични додатак на скупоћу, који се одређује по истом проценту, по коме се одређује и пензија од плате као пензиског основа по члану 85 овога Закона, узимајући за основ лични додатак на скупоћу који је граничару припадао у времену пензионисања, по одредбама члана 50 овога Закона. Овај додатак не може бити мањи од, и то:

За наредника водника:

У месном разреду скупоће:

I	II	III
550	500	450 динара месечно.

За наредника, поднаредника, каплара и редова:

У месном разреду скупоће:

I	II	III
400	350	300 динара месечно.

Поред личног додатка на скупоћу, ожењеном пензионисаном граничару припада и породични додатак на скупоћу, који износи по 150 динара месечно за жену и свако дете на које је примао породични додатак у времену пензионисања.

Чл. 87. — Граничар, који испуни услов за стицање права на личну пензију по пропису члана 77 овога Закона, губи право на личну пензију:

1. — када по изјављеној жељи — молби иступи из службе по одредбама члана 30. овога Закона;

2. — када буде отпуштен из службе по тач. 2 под б), в), г), д), е) и ж) и по тач. 3 под а), б), д), ђ), е) и ж) члана 31 овога Закона;

3. — када самовољно напусти службу;

4. — када буде осуђен на губитак часних права односно војничке части;

5. — када иступи из држављанства; и

6. — смрћу.

Пензионисани граничар губи право на личну пензију по одредбама Закона о чиновницима.

Чл. 88. — Време за одређивање количине личне пензије граничара рачуна се до дана решења о стављању у пензију, а пензиске припадности теку од првог дана наредног месеца у коме је граничар разрешен од дужности.

Количина личне пензије одређује се по службеној дужности. Решење по овоме доноси се најдаље у року од 15 дана од дана решења о пензионисању.

Чл. 89. — Уверење о времену службовања граничара, како за утврђивање испуњавања услова за стицање права на личну пензију, тако и ради одређивања количине пензије и личних и породичних додатака на скупоћу,

издаваће се по званичној дужности најдаље у року од 5 дана од дана пензионисања, односно од смрти граничара, на основи података из картона личних и службених односа подофицира односно из службеничког листа за капларе и редове граничаре, који се имају установити и водити при Граничној Трупи.

Чл. 90. — Пензија ће се исплаћивати граничарима одмах по решењима, којима су им регулисане пензије, и то привремено, док се по тим решењима не донесу и коначне одлуке од надлежних органа државне управе. Ово исто важи и за пензије породица умрлих граничара.

Чл. 91. — Граничарски приправници и граничари (подофицири, каплари и редови), били жењени или нежењени, дужни су за породичну пензију улагати у Ченовнички пензиони фонд установљен по одредбама Закона о чиновницима.

Код граничара (подофицира, каплара и редова) основ за улагање у Чиновнички пензиони фонд јесте плата, а код граничарских приправника половина плате.

Месечни улог износи 5% од основа за улагање.

Улози се наплаћују по званичној дужности приликом издавања принадлежности.

Наплаћени улози шаљу се Државној Хипотекарној Банци.

Чл. 92. — У првомесечне принадлежности, које према тачци 1 § 134. Закона о чиновницима улазе као приход у Чиновнички пензионни фонд, рачунају се целокупне новчане принадлежности граничара које им по овоме Закону припадају.

Чл. 93. — Првомесечна разлика између нових и дотадањих принадлежности, које према тачци 2 § 134 Закона о чиновницима улазе као приход у Чиновнички пензионни фонд, наплаћује се од граничара у свима случајевима у којима се та разлика, услед напредовања, појављује код плате, периодске повишице, додатка на службу и личног додатка на скупоћу.

Чл. 94. — У дисциплинске новчане казне, које према тачци 5 § 134 Закона о чиновницима улазе као приход у Чиновнички пензионни фонд, рачунају се дисциплинске казне „одузимање плате“ предвиђене Уредбом о војној дисциплини за подофицире и капларе.

Чл. 95. — За све остало што се односи на Чиновнички пензионни фонд, као и у погледу стицања права, одређивања количине породичне пензије, додатка на скупоћу и губљења права на породичну пензију — важе у свему одредбе Закона о чиновницима и одредбе осталих прописа које из тога Закона

проистичу, а уколико то одредбама овога Закона није друкчије регулисано.

Чл. 96. — Породици граничара, који на служби или поводом службеног посла, у миру, без своје кривице погине или буде рањен или повређен, па од тих рана, повреда и озледа умре, признаће се за породичну пензију као да је имао 30 година улагања у Чиновнички пензиони фонд на принадлежности које је примао у часу смрти.

Вишак пензије по одредбама овога члана пада на терет државне касе.

Чл. 97. — По смрти ожењеног граничара издаће се, на име сахране, једномесечне целокупне новчане принадлежности умрлог. Поред овог издаће се законитој жени или законитој деци, на име помоћи, двомесечне целокупне новчане принадлежности, ако немају никаквог имања или других каквих прихода сем пензије. У једномесечне новчане принадлежности и двомесечну помоћ не рачунају се дрва и додатак на коња, ако је и уколико умрли граничар примао и ове додатке. На издате принадлежности не наплаћује се месечни улог за Чиновнички пензиони фонд.

Чл. 98. — Граничари ослобођавају се плаћања декретних и свих осталих такса за пре-

ставке или тражења, која се односе на лична и породична права по овоме Закону и по Закону о чиновницима.

Принадлежности граничара ослобођавају се свих самоуправних приреза.

Чл. 99. — Чиновници и службеници грађанског реда на служби у Граничној Трупи испуњавају услов за стицање права на личну и породичну пензију по одредбама Закона о чиновницима и на њих се у томе погледу имају применити све одредбе истога Закона, као и одредбе осталих прописа који из тога Закона проистичу.

Прелазна наређења

Чл. 100. — 1. — Садањи граничари (редови) који немају три године службе а који су оцењени као способни за граничарску службу, водиће се као граничарски приправници све док не прослуже три године и за то време имаће принадлежности по члану 53 овога Закона. Они од ових граничара који нису оцењени као способни за граничарску службу отпустиће се из службе.

2. — Садањи граничари (редови) који имају три године граничарске службе и који су оцењени као спремни и способни за граничарску службу, превешће се у граничаре са принадлежностима по члану 50 овога Закона,

а сви они који нису оцењени као спремни и способни за граничарску службу отпустиће се из службе.

3. — Садањи граничарски каплари и поднаредници, који се у томе чину затекну на дан ступања на снагу овога Закона, остају у тим чиновима док не испуне услове члана 33 овога Закона за унапређење у наредни чин.

4. — Садањи граничарски наредници II класе превешће се и то:

а) у граничарске нареднике сви они, који су у чину граничарског наредника II класе прослужили мање од шест година; и

б) у граничарске нареднике воднике III класе сви они који су у чину граничарског наредника II класе прослужили најмање шест година, ако испуњавају и остале услове члана 33 овога Закона.

5. — Садањи граничарски наредници I класе превешће се и то:

а) у граничарске нареднике воднике III класе сви они који су у чину граничарског наредника I класе прослужили мање од три године;

б) у граничарске нареднике воднике II класе сви они који су у чину граничарског наредника I класе прослужили најмање три године, ако испуњавају и остале услове члана 33 овога Закона; и

в) у граничарске нареднике воднике I класе сви они који су у чину граничарског наред-

ника I класе прослужили најмање шест година, ако испуњавају и остале услове из члана 33 овога Закона.

Време преко шест година, које су садањи граничарски наредници II класе прослужили у томе чину, а који према тачци 3 под б) буду по одредбама овога Закона преведени у граничарске нареднике воднике III класе, урачунаће им се у време прописано за унапређење у чин наредника водника II класе.

Исто тако, садањим граничарским наредницима I класе који према тачци 4 под а) и б) буду по одредбама овога члана Закона преведени у нареднике воднике III класе односно у нареднике воднике II класе, урачунаће се у време прописано за унапређење у чин наредника водника II односно наредника водника I класе све време које су у чину наредника I класе провели, и то онима под а) до три године за унапређење у чин наредника водника II класе, а онима под б) преко три године за унапређење у чин наредника водника I класе.

Превођење граничара у граничарске приправнике и у граничаре (редове) и граничарских подофицира по одредбама овога члана извршиће се на дан 31. марта 1932. године. До тога дана извршиће се и отпуштање свих оних граничара који нису оцењени као спремни и способни за граничарску службу, као и оних код којих постоје случајеви из члана 31 овога Закона.

Граничарски наредници II и I класе из тачке 3 под б) и тачке 4 под б) и в) овога члана, а који не испуњавају услове из члана 33 овога Закона, превешће се и то: они из тачке 3 под б) у граничарске нареднике; они из тачке 4 под б) у граничарске нареднике воднике III класе, а они из тачке 4 под в) у граничарске нареднике воднике II класе, и у овим класама остаће све дотле, док те услове не испуне, када ће се унапредити у граничарске нареднике воднике II односно I класе.

Даље унапређивање граничара у чин каплара и у подофицирске чинове бива по одредбама члана 33. и последњег става члана 34. овога Закона.

Чл. 101. — Принадлежности по одредбама овога Закона имају тећи и то:

а) резервним официрима лични додатак на скупоћу од 1. новембра ове године као и активним официрима истог чина; и

б) граничарским приправницима и граничарима (подофицирима, капларима и редовима) од 1. априла 1932. године а до 31. марта 1932. године издаваће се принадлежности по досадањим прописима.

Чл. 102. — Граничарима, који се буду затекли на дан 1. априла 1932. године на служби у Граничној Трупи припада по пропису

члана 50., а по извршеном превођењу по члану 100. овога Закона, периодска повишица и то:

1. — Граничарима (редовима) према ефективно проведеним годинама службе у својству граничара по одбитку три године на име приправничке службе.

2. — Капларима и поднаредницима према ефективно проведеним годинама службе у Граничној Трупи у тим чиновима.

3. — Наредницима према ефективно проведеним годинама службе у Граничној Трупи у чину наредника II класе.

4. — Наредницима водницима III, II и I класе прва периодска повишица предвиђена у члану 50. овога Закона припада после три године ефективно проведене у дотичном чину сходно пропису члана 51., рачунајући од дана превођења у дотичне чинове према члану 100. овога Закона.

Подофицирима сталног кадра, преведеним или примљеним у Граничну Трупу по члану 27. овога Закона, припада периодска повишица према годинама службе које су провели у сталном кадру у дотичном чину.

Чл. 103. — При превођењу на припадајуће периодске повишице по одредбама овога Закона, а у смислу члана 102., граничару (редову и подофициру) одбиће се од времена ко-

је је пробавио у дотичном чину у коме се за-текао на дан 31. марта 1932. године оно време за које се обуставља кретање по периодским повишицама плате по члану 63. овога Закона.

Чл. 104. — Одредбе члана 336. Закона о устројству војске и морнарице имају се применити и на све граничаре (подофицире, капларе и редове) онеспособљене за време службе у Граничној Трупи у времену од 5. априла 1920. године па до ступања на снагу овога Закона а под околностима предвиђеним у томе члану, но без права на материјалне накнаде за порекло време.

Помоћ има тећи од дана решења о додељивању исте. Решење доноси Министар војске и морнарице.

Чл. 105. — Граничарима, који су за време рата ступили као добровољци у српску или црногорску војску, време проведено у рату признаје се за одслужење обавезног рока службе у сталном кадру.

Граничарима, који су пре ступања у Граничну Трупу служили у руској војсци, време проведено у истој признаје се као одслужење рока службе у сталном кадру у нашој војсци.

Чл. 106. — Одредбе тачке 5. члана 80. овога Закона не односе се на граничаре који су учествовали у прошлим ратовима.

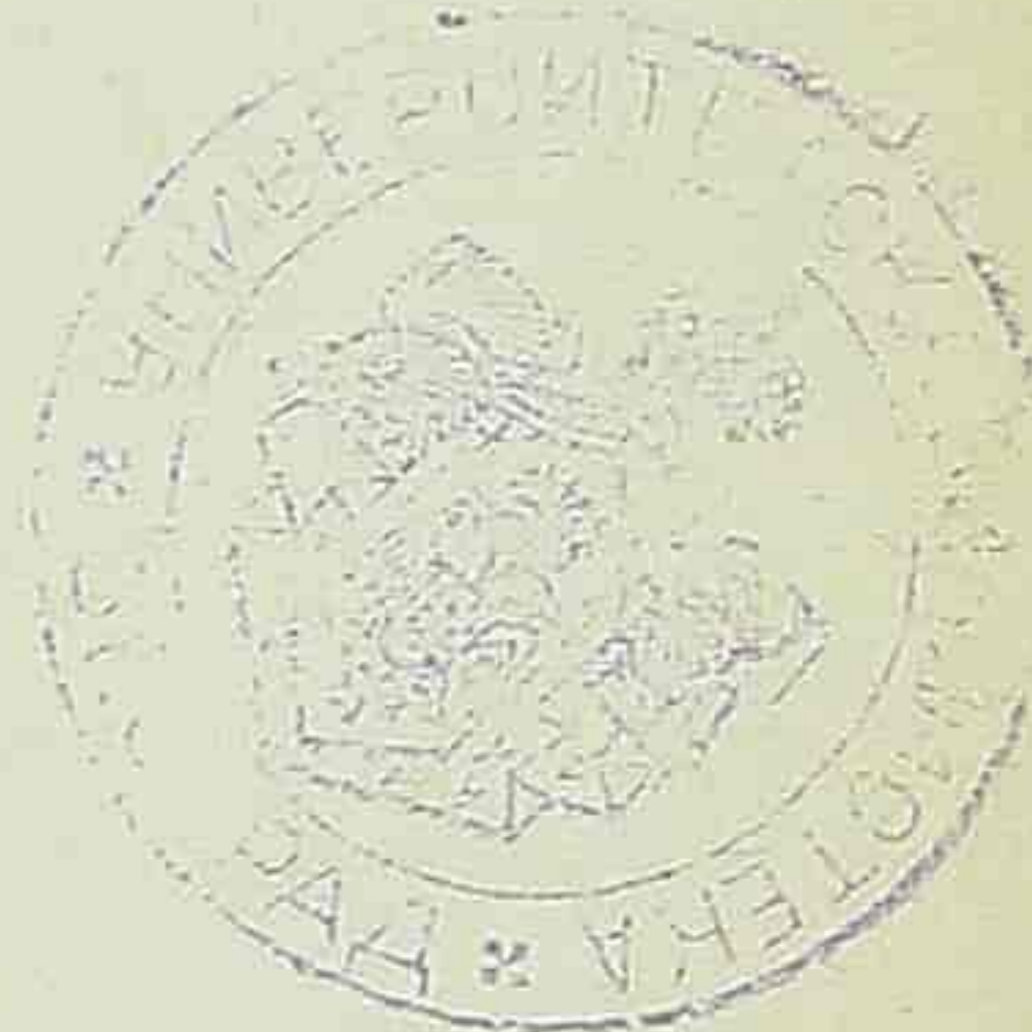

Чл. 107. — За извршење овога Закона надлежан је Министар војске и морнарице, који ће регулисати начин извршења његових појединих одредаба у духу одредаба Закона о устројству војске и морнарице и овога Закона.

Чл. 108. — Овај Закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад буде обнародован у Службеним Новинама, од кога дана престају важити: Уредба о Граничној Трупи Ф. Ђ. Бр. 13299 од 17. априла 1923. године као и одредбе осталих Закона које су у супротности са одредбама овога Закона.

Службене новине Бр. 285. — ХСШ од 5. децембра 1931. год.

Закон од 26 септембра, 1932 год., о изменама и допунама
Закона о граничној трупи

Чл. 1. — У члану 28 Закона о граничној трупи:

а) у тачци 8 место „три године“ ставља се „годину дана“;

б) у последњем ставу у четвртом и осмом реду, место „три године“ ставља се „годину дана“;

в) на крају члана додаје се као последњи нов став и гласи:

„Капларима и редовима сталног кадра, упућеним на службу у граничну трупу по одредбама чл. 7 овог закона, који по отслужењу обавезног кадровског рока буду по изјављеној жељи примљени у граничну трупу, време проведено у граничној трупи, урачунава се у приправничку службу.“

Чл. 2. — У чл. 29 Закона о граничној трупи, у ставу петом последња (трећа) реченица мења се и гласи: „Први рок почиње са даном истека обавезног рока.“

Чл. 3. — У чл. 31 Закона о граничној трупи:

1) у тачци в) под 1) место речи „три године“ — ставља се „једне године“;

2) после тачке в) под 1) додаје се нова тачка г) и гласи:

„г) по службеној потреби“;

3) у тачци г) под 2) на крају додаје се: „или кад у опште више не подноси за службу у Граничној трупи“;

4) у тачци ђ) под 3), иза речи „60 дана“ додаје се: „или у току две узастопне календарске године са 90 дана.“

Чл. 4. — У члану 38 Закона о граничној трупи, у другом ставу место „30%“ ставља се „50%“.

Чл. 5. — У члану 53 Закона о граничној трупи, први став мења се и гласи: „Граничарски приправници имају на име хране и плате 600.— динара месечно без икаквих других додатака.“

Чл. 6. — Члан 54 Закона о граничној трупи мења се и гласи:

„Подофицири из кадра, упућени привремено на службу у Граничну трупу, примаће за време док су на тој служби плату по одредбама Закона о устројству војске и морнарице, а на име хране примаће личне додатке на скупоћу који припадају и граничарским подофицирима. Каплари и редови примаће на име хране и плате 500.— динара месечно без права на лични додатак на скупоћу.“

Чл. 7. — У члану 58 Закона о Граничној трупи, на крају првог става додаје се: „На исти начин могу се повећавати и смањивати принадлежности граничарских приправника према чл. 53 и принадлежности каплара и ре-

дова сталног кадра према чл. 54 овога Закона.“

Чл. 8. — У члану 62 Закона о граничној трупи изоставља се трећи — претпоследњи став.

Чл. 9. — У члану 66 Закона о граничној трупи, тачка 3 мења се и гласи:

„3. — За време издржавања казне затвора по судској и дисциплинској казни.

Затвор по осуди војног суда граничар издржава код војне команде а храну добија у натури по прописима који важе за подофицире, капларе и редове сталног кадра када су у затвору. Исхрана граничара пада на терет њихових новчаних принадлежности. Нежењени граничар за то време не прима ништа од својих новчаних принадлежности и ове се, по одбитку вредности исхране, задржавају за накнаду штете држави, ако је за ову одговоран и ако је на ову осуђен, а ако није одговоран за накнаду штете, и није на ову осуђен, онда се обустављене принадлежности предају каси Ремонтско-коморског фонда. Жењени граничар прима 50% својих новчаних принадлежности, цео породични додатак на скупоћу и припадајућу количину дрва, а друга половина по одбитку вредности исхране, предаје се каси Ремонтско-коморског фонда ако није одговоран за накнаду штете и није на ову осуђен. У случају да жењени граничар одговара за накнаду штете држави, друга половина се задржава за накнаду штете, а од прве половине одбија се вредност исхране.

Дисциплинску казну затвора кажњени граничар издржава у својој јединици и за то време врши своју редовну службу. Од прина­длежности нежењени граничар прима само 40% својих новчаних принадлежности, а жењени 50% својих новчаних принадлежности, цео породични додатак на скупоћу и припа­дајућу количину дрва. Остатак новчаних принадлежности шаље се као приход „чинов­ничком пензионом фонду.“

Чл. 10. — У члану 100 Закона о Гранич­ној трупи „Прелазна наређења“:

а) Тачка 1 и 2 спајају се у тачку 1 и гласи:

„1. — Садањи граничари (редови) који су оцењени као способни за граничарску службу, преводе се у редове граничаре по одредбама овога закона. Они од ових грани­чара који нису оцењени као спремни и спо­собни за граничарску службу, отпустиће се из службе.“

б) Тачке 3, 4 и 5 постају тачке 2, 3 и 4.

в) У трећем ставу, после тачке в) под 4, у првом реду, изостављају се речи „у грани­чарске приправнике и.“

Чл. 11. — У члану 102 Закона о Гранич­ној трупи у тачци 1) у трећем реду место ре­чи „три године“ ставља се „једне године.“

Чл. 12. — Овај закон ступа у живот....

Службене новине Бр. 227.—LXXXVII од 1 ок­тобра, 1932 год.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА
ГЕЦЕ КОНА — БЕОГРАД

*ПРЕПОРУЧУЈЕ ИЗ ИСТЕ
ЗБИРКЕ ЗАКОНА:*

- Св. 33. Законик о поступку војних судова 30.—
- Св. 53. Уредба о војној дисциплини — — 10.—
- Св. 151. Закон о устројству војске и мор-
нарице од 6. септембра, 1929, год., са изменама
и допунама од 30. септембра 1931. год. (са За-
коном о накнади путних и селидбених трошкова 40.—
- Св. 152. Војни кривични законик Краљевине
Југославије од 11. фебруара, 1930. год., са из-
менама и допунама — — — — — 10.—
- Св. 179. Закон о чиновницима од 31. мар-
та, 1931. год. (са споредним законодавством о
чиновницима) — — — — — 30.—

На захтев потпун списак
књига шаље се бесплатно